

Slovenski kat. shod v Springfield, Ill.

ZDRAVSTVENI KOMISAR HVALI JUGOSLOVANE. — LJUDI, KAKORŠNI SO ZBRANI V KATOL. JEDNOTI, IMA AMERIKA RADA, PRAVI MR. ZALAR.

Dr. Brockaw, komisar zdravstvenega departamenta mesta Springfield, je bil naslednji govornik. Bil je v Srbiji skoraj pol leta za časa svetovne vojne; ko je tifus razsajal po Srbiji in balkanskih državah. Srbi je prosila zdravnikov in on se je prigrasil, da gre. V jako šaljivem govoru je pripovedoval, kako se je učil hrvaščine in bulgarščine in kakšne doživljaje je imel. "Amerika je dostikrat krivična Evropi," je rekel, "ker ne ve, koliko morajo tam ti narodi trpeti preganjanja in težav. Jaz sem našel, da so v Evropi ljudje, ki imajo srce, kakor mi, ki ljubijo svoje otročiče, ki so verni, ki so dobri, ki so poštenji, kakor mi, ki so skratka ljudje, kakor smo mi v Ameriki. Toda, ko bi mi morali toliko trpeti, živeti v takih razmerah, kakor morajo v velikem delu Evrope ondotti ljudje, bi mi drugače sodili Evropo."

Jako pohvalno se je izrekel o Jugoslovanih. Toda mi imamo radi samo ljudi, ki hočejo pošteno delati, ki hočejo sprejeti naše naprave, sodelovati s sodržavljani za napredek naroda in domovine. Tu je dobra dežela, godi se nam dobro. Toda, da se nam godi dobro, da imamo svobodo, ni naša zasluga. To so nam dali naši veliki močje. Ne kati Lenini, ne kati Trockiji, temveč veliki, v resnici veliki močje, kakor George Washington. Večina z vas ne bo šla nikdar več v stari kraj. Dobro, pomagajte, sodelujte z nami, da bomo ohranili to blagostanje, to svobodo tej zemlji. Tisti pa, ki hoče slediti velikim razdiralcem narodnega blagostanja, delati nemir, rušiti temelje, na katerih so sezidane naše nade, temu pa pravimo najprej "stop!" Ne k nam! Mi te ne maramo.

Če se je pa vtihotapil med nas vključ temu, pa noče z nami delati, bomo dali pa krepko brco, da bodo skočili magarji tja v Rusijo, kamor spadajo. Če je prekuščnost sreča, če je nered in nemir sreča, če je najstrašnejša sužnost nebasa — dobro, poskrbeli bomo, da jim bomo pomagali do teh nebes!" (Ta rdeči, ste čuli? Tako je treba!)

Njegovemu govoru je sledilo burno odobravanje. S tem se je končal banket in prvi del popoldanske prireditve.

Točno ob 2. popoldne se je začela zborovanje.

Č. g. župnik Mažir je prisrčno pozdravil g. predsednika, g. Grdina: Veliko ste že dobrega storili za katoliške Slovence v Ameriki. Toda največje delo usmiljenja je to, da ste prišli sem k nam. Bog ve, da potrebujemo tu v Springfieldu Vas in Vašega ognja navdušenja, da bi nas prebudili k bolj navdušenemu delu za Boga in narod."

Pozdravil je druge glavne odbornike, goste in delegate iz raznih nasebin.

G. Grdina je nastopil burno pozdravljen in izročil navzočim in celi nasebini pozdrave clevelandске nasebine in 27 tisoč članov KSKJ. Izraža svoje veliko veselje, da se je dosegel ta shod, da se je bal, da ga ne bo mogoče skupaj spraviti. Zahvali se g. župniku

in krajevnim društvom za sodelovanje, da se je dosegel. Pozdravlja posebno č. g. župnika Mažirja in pravi med drugim:

"Danes popoldne in pri banketu smo videli, kako Vas tuji narod časti in spoštuje. Vaš lastni, ki bi moral biti ponosen na takega župnika, Vas pa prezira, pa raje posluša sleparje in propalce, ki niso drugerje kot sramota pred tuji in neresneča pred domačini! Kaj bi danes imela vaša slovenska nasebina, koliko bi veljala v mestu, imela bi trgovine, veliko šolo, društva, vse! Kaj ima pa sedaj? Kaj so ji dali voditelji, katerim so sledili? Vzeli so ji vse, dali nič, da, vničili vsak napredek v nasebini glede Slovencev in glede blagostanja nasebine. Poglejte nasebine, kjer imajo slovenske cerkve, kako so se Slovenci naselili ob cerkvi, kako se je razmnožila slovenska trgovina, kako so Slovenci napredovali. Tu pri Vas ste poslušali rdeče, imate pa same rdeče čunje, drugega pa nič. Da imate danes kaj, je vse zasluga vašega g. župnika."

Nato je pozval vse važnejše delegate iz sosednjih nasebin, da bi vsak vstal in se predstavil zborovalcem.

G. župnik prav iskreno pozdravlja navzoče društvenike Slovake, ki so se vdeležili kakor dopoldne vseh slavnosti, tako tudi banketa in zborovanja korporativno. Pohvalil jih je, kako so dobri farani in o pravi steber sv. Barbare.

K besedi je pozval glavnega tajnika g. Zalarja.

G. Zalar je imel predmet: "K. S. K. J. in slovenske nasebine." V mojstevskem govoru je naslikal, koliko so storila društva KSKJ. po slovenskih nasebinah za njih napredek. Ustanavljala so župnije, šole, dvorane, gojila vero in narodnost. Pri narodnosti je omenjal velikega Lincolna, kako nam mora biti veliki voditelj za vzor s svojim velikim domoljubjem. In kat. Slovenci so navdušeni domoljubi. In pravi Slovenec je samo oni, ki je katoliški, kakor je škof Schrems v Clevelandu povedal: "da pomenja Slovenec in katoličan eno in isto."

Če Slovenec ni katoličan, je samo renegat, odpadnik. Ako je pa odpadnik od vere, je vsikdar tudi odpadnik od narodnosti. To priča Goriška, to priča zgodovina. Ljudi, kakoršni so zbrani v KSK. Jednoti, ima Amerika rada in jih rada sprejema. Ko bi bili vsi naseljenci taki, bi Amerika nikdar ne bila zaprla svojih vrat. Da smo pa katoliški Slovenci dosegli tolike uspehe po nasebinah, gre zasluga našim č. g. duhovnikom. Kličemo: proč z duhovniki! Zakaj? Zato, ker hočejo oni biti naši voditelji. In bili so in so še voditelji dela slovenskega naroda v Ameriki. Pa kaj so dosegli. Poglejte kar Springfield. In drugače biti ne more. Ali so ti nasprotni voditelji učeni, študirani, izobraženi ljudje? Ne! To so sami falirani študentje. Tako so bili "kunštni" v šolah, da se še profesorji zbal njih velike tučnosti in so jih iz šole spodili radi te njih prevelike tučnosti. Delati niso znali nič in so bili

EVROPA SE DANES RADUJE.

Evropejski državni so ob priliki ko so podpisali zgodovinski locarnski pakt v Londonu prišli do sporazuma za izpraznitev Porenja.

London. — Kako velik je kontrast med verzaljsko in locarnsko pogodbo. Pri prvi so takorekoč s puško v roki prisilili Nemčijo do podpisa, a sedaj so se zastopniki evropejskih držav lepo skupaj zbrali kakor gentlemen in skupno v sporazumu — neprisiljeno — prostovoljno in v svesti si, da je edina pot po kateri se bo privedlo Evropo do miru — pot sporazuma. In na podlagi sporazuma se je podpisalo dne 1. dec. 1925 zgodovinsko pogodbo sklenjeno v Locarno. — Dal Bog, da bi jim bila ta pogodba sveta.

Pri tej priliki so tudi prišli do prijateljstva zavezniki z Nemčijo. Sklenili so, da bode Belgija odpoklicala takoj svojo stražo proč od Rena in v teku enega meseca se izprazne ostalo zasedeno ozemlje po zavezniških.

Vnanji minister sovjetske vlade Čičerin prče še ta teden v London v svrhu dogovora glede pristopitve Rusije k Ligi narodov, kar bi bilo velikega pomena, tako za ruski kakor za vse druge narode.

COOLIDGE PODPISAL ROMUNSKO DOLGOVNO POGODBO.

Washington, D. C. — Ameriška in Romunska dolgovna komisija sta prišli do sporazuma in izdelali pogodbo, katero je predsednik Coolidge podpisal. Romunija bo glasom pogodbje plačala ves dolg v 62. letih. Prvih deset let se bo računalo dolžnic le po 3 odstot. nadalje pa po 3½. Prvih \$200,000 bo plačala Romunija na dolg Zdr. državam dne 15. junija t. l.

MANŽURSKI UPORNIKI PORAZENI.

Shanghai, Kitajsko. — Danes je na Kitajskem, maršal Cang Tso-Lin, oseba, na katero se mora računati. Celo južno od velikega zida, kjer so stranke, ki so ga zapustile in mu odpovedale zvestobo ko je ponehala njegova moč izven njegovih provinc v Manžuriji, so se mu zopet priklopile in tako je zaenkrat sila upornikov strta.

tudi preleni doma v starem kraju, taki puhloglavci niso naši kruha, pa hajd v Ameriko. Tu so pa rekli enako: "delati ne maram, sem prelen, naj drugi norci za me delajo." Pa so začeli kričati: "Delavec! delavec!" Začel so jih farbati in glejte, kako se jim dobro godi za žulje norec. Kaj je njih bratstvo, je povedal nek odličen (?) njih voditelj, ki je rekel v neki družbi: "Bratstvo je lepa beseda, a ostane samo na jeziku."

Burno plaskanje je sledilo temu govoru.

Rev. Kazimir Cvrčko, slovenski župnik iz Indianapolis, je bil naslednji govornik, ki je govoril v slovaščini in pozdravil navzoče svoje rojake in jih navduševal, naj ostanejo zvesti farani sv. Barbare, dobri Slovaki in naj pristopajo tudi v KSK. Jednoto, katere član je tudi že on sam. (Dalje.)

KRIŽEM SVETA.

— Tokio, Japonsko. — Charles MacVeagh, novi ameriški poslanik za Japonsko je nastopil svoje mesto. Potoval je iz San Francisco na parniku President Taft. Med potjo je parnik zadrževal strašanski vihar, kateri je potnike celi čas spremljal, ki so prišli semkaj z zamudo enega dne.

— Chicago, Ill. — Visoko ceni svoje lase 25 letna natakariča Miss Mary E. Elias, kateri je Edward Baker, star 55 let, zelo premožen in se bavi s trgovino na debelo odrezal čop las, za kar ga je Miss Elias žilja, in sicer za odkodnino v znesku \$25,000. Seveda bo imelo sodišče zadnjo besedo in določilo koliko so vredni njeni lasje.

— Teheran, Perzija. — Ministrstvo za pota je predložilo parlamentu v vdobritev predloga, da bi se pozval ameriške inženirje za gradbo železniških prog v v Perziji. Tukaj je silno pomankanje prog in rešitev tega vprašanja je nujna.

— Cleveland, O. — H. H. Hershey, star 47 let, bivši blagajničar in plačilni mojster pri železniški družbi v Lancaster, Pa., je družbo osleparil za \$40,000; prišli so mu na sled in ga aretirali.

— Atene, Grčija. — Tukaj je policijski načelnik izdal ukaz, da morajo policisti aretirati vsako žensko, ki bi imela krajše krilo kakor 12 palcev od tal.

— Chicago, Ill. — John Darlos, 2258 S. Wabash ave. je padel pod truk ko je sedel na kraju in zadobil tako težke poškodbe, da je istim podlegel.

— Haifa, Palestina. — Od tukaj poročajo, da se aretirale oblasti devet voditeljev upornikov, ki so prekorili mejo in obsodili vsakega na devet mesecev ječe.

— Tokio, Japonsko. — Tukajšnje delavstvo je proglasilo svojo stranko pod imenom proletarska politična stranka. Stranka je komunističnega značaja in ne bo podpirana od japonske delavske federacije. Vlada ne bo stranki nasprotovala dokler se bo ista pokorila postavi.

— Mexico City, Meksika. — Ameriški parnik Rajab, kateri je imel na krovu več potnikov in veliko tovora je začel goret ko se je nahajal v bližini Prograso pristanišča v Mehiškem zalivu. Posljal je obupne signale za pomoč; mehiški parnik Mexico je takoj odplul na lice mesta.

— Pana, Ill. — John Brunts je naznanil policiji, da je njegov sin star devet let neznan kam izginil ko se je vračal iz šole proti domu. Soščolci so izpovedali, da sta ga ugrabila dva moška in odpeljala v avto.

— Chicago, Ill. — Neki črnek je v prepiru svojo prijateljico Mrs. Fannie Walker staro 24 let ustrelil do smrti in pobegnil. Policija ga zasleduje.

DAL SVOJE ŽIVLJENE, DA JE REŠIL 6 TOVARIŠEV.

New York. — Herman Mathias, star 33 let, v službi na parniku Morgan je stopil v kabinjo kjer je bilo šest njegovih tovarišev omamljenih od plina, ki je napolnjeval sobo in vseh šest enega za drugim prinesel na varno. Ko je prišel s šestim tvorom iz kabine se je mrtev zgrudil na tla. Tovariše so zdravniki oteli.

BOMBARDIRANJE DAMASKA.

Francoski bombardirali Damask, in sicer oni del mesta kjer so nastanjeni inozemci. — Ameriški državljani na varnem.

— Beirut, Sirija. — Ameriški konzul v Damasku je bil uradno obveščen od francoskih oblastij naj preskrbi varno zavetje za svoje sodržavljane, ker Francozi se pripravljajo na napad na mesto.

Poročilo časnikarja, da se pripravljajo Francozi za napad na mesto je prišlo preko Cairo, da se je izognilo cenzuri. Za napad je bila določena pehota kakor tudi topništvo in konjenica. Kakor pravi poročilo je gotovo, da bodo Francozi gospodarji situacije in premagali upornike.

Neki angleški višji častnik je rekel, da ko bi Francozi vporabljali bolj letala, bi bili uporniki kmalo poraženi. Drugi predlog v tem oziru pa je; s 50,000 možmi kratkomalo pomesti upornike.

NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK — 101 LETO.

Vernal, Utah. — Dr. Harvey Coe Hullinger, je najstarejši zdravnik v Zdr. državah, kateri še danes obiskuje in zdravi bolnike, dasi je še le pred kratkem praznoval svoj 101. rojstni dan.

"Z RAMO OB RAMI" — TAVKO PRAVI BRIAND.

Pariz. — Novi francoski premier se zaveda težkega stališča, kateri tišči Francijo k tlom, a vendar, tako se glasi njegova deklaracija poslanski zbornici, je mogoče prevedriti to nevihto, ako bo složnost in da se bo delalo z ramo ob rami za dobrobit domovine.

DOBROSRČNI PRUSI.

Berlin. — Prusi imajo dobra srca, zato se jim smilil Viljem, bivši nemški cesar in so mu obljubili, ako bo kdaj prišel nazaj v domovino kot navaden državljani, mu ne bo potreba iskati stanovanja, temveč bo že našel lepo pripravljeno ležišče v gradu. V ta namen mu bodo podarili lep gradček v bližini Frankforta, ki stoji sredi parka. Pa to še ni vse. Ljudje le dobrega navajeni nemorejo živeti od lepega zidu, zato se glasi v tozadavi predlogi, da bo Prusia dala tudi Hohenzollerski družini \$7,500,000.

AVTO POVOZIL DEČKA IN JO ODKURIL.

Chicago, Ill. — Kako brezvestni so nekateri ljudje kaže sledeči slučaj: John Huggins, star 9 let, se je igral na ulici ko pridrvi mimo neki avto in dečka podere na tla, da je nezavest na mestu obležal. Voznik avtoja, namesto da bi pozakal in se prepričal kaj je za žrtvijo in ji dal pomoč, je z veliko hitrostjo odvozil proč, tako da nikdo nevede kdo je bil. Upanje imajo, da bo deček okrevat. Do 2. dec. je bilo v Chicago in okolici v tekočemu letu že 726 smrtnih slučajev skozi avto; strupeno žganje je umorilo 101 osebo in krogla 344. Toraj avto jih pošlje več na drugi svet kakor krogla in pijača skupaj.

Ako hočete prodati hišo, loto, oddati stanovanje, oglašite to v "Amer. Slovencu!"

Iz Jugoslavije

POSLANEC ŽUPNIK KLEKL ZA POPOLNO PREKMURSKO GIMNAZIJU V MURSKI SOBOTI. — RAZPRODAJA VELEPOSESTVA V PREKMURJU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Ministrova obljuba. Minister za prosveto je kljub svoji prvotni pismeni obljubi, da se realna gimnazija v Murski Soboti neglede na število prijavljenih učencev postopoma razširi v popolno višjo gimnazijo — ukini v drugi polovici oktobra VI. in VII. razred na tej gimnaziji. Ta ukinitvev je zadal državni misli v celem Prekmurju, to je na naši severni državni meji hud udarec.

Poslanec župnik Klekl in tovariši so predložili ministrskemu svetu spomenico proti temu ukinitvenju. Spomenica, iz katere je razvidno, kako nedopustna je situacija in premagali upornike. Neki angleški višji častnik je rekel, da ko bi Francozi vporabljali bolj letala, bi bili uporniki kmalo poraženi. Drugi predlog v tem oziru pa je; s 50,000 možmi kratkomalo pomesti upornike.

NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK — 101 LETO.
Vernal, Utah. — Dr. Harvey Coe Hullinger, je najstarejši zdravnik v Zdr. državah, kateri še danes obiskuje in zdravi bolnike, dasi je še le pred kratkem praznoval svoj 101. rojstni dan.

"Z RAMO OB RAMI" — TAVKO PRAVI BRIAND.
Pariz. — Novi francoski premier se zaveda težkega stališča, kateri tišči Francijo k tlom, a vendar, tako se glasi njegova deklaracija poslanski zbornici, je mogoče prevedriti to nevihto, ako bo složnost in da se bo delalo z ramo ob rami za dobrobit domovine.

DOBROSRČNI PRUSI.
Berlin. — Prusi imajo dobra srca, zato se jim smilil Viljem, bivši nemški cesar in so mu obljubili, ako bo kdaj prišel nazaj v domovino kot navaden državljani, mu ne bo potreba iskati stanovanja, temveč bo že našel lepo pripravljeno ležišče v gradu. V ta namen mu bodo podarili lep gradček v bližini Frankforta, ki stoji sredi parka. Pa to še ni vse. Ljudje le dobrega navajeni nemorejo živeti od lepega zidu, zato se glasi v tozadavi predlogi, da bo Prusia dala tudi Hohenzollerski družini \$7,500,000.

AVTO POVOZIL DEČKA IN JO ODKURIL.
Chicago, Ill. — Kako brezvestni so nekateri ljudje kaže sledeči slučaj: John Huggins, star 9 let, se je igral na ulici ko pridrvi mimo neki avto in dečka podere na tla, da je nezavest na mestu obležal. Voznik avtoja, namesto da bi pozakal in se prepričal kaj je za žrtvijo in ji dal pomoč, je z veliko hitrostjo odvozil proč, tako da nikdo nevede kdo je bil. Upanje imajo, da bo deček okrevat. Do 2. dec. je bilo v Chicago in okolici v tekočemu letu že 726 smrtnih slučajev skozi avto; strupeno žganje je umorilo 101 osebo in krogla 344. Toraj avto jih pošlje več na drugi svet kakor krogla in pijača skupaj.

NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK — 101 LETO.
Vernal, Utah. — Dr. Harvey Coe Hullinger, je najstarejši zdravnik v Zdr. državah, kateri še danes obiskuje in zdravi bolnike, dasi je še le pred kratkem praznoval svoj 101. rojstni dan.

"Z RAMO OB RAMI" — TAVKO PRAVI BRIAND.
Pariz. — Novi francoski premier se zaveda težkega stališča, kateri tišči Francijo k tlom, a vendar, tako se glasi njegova deklaracija poslanski zbornici, je mogoče prevedriti to nevihto, ako bo složnost in da se bo delalo z ramo ob rami za dobrobit domovine.

DOBROSRČNI PRUSI.
Berlin. — Prusi imajo dobra srca, zato se jim smilil Viljem, bivši nemški cesar in so mu obljubili, ako bo kdaj prišel nazaj v domovino kot navaden državljani, mu ne bo potreba iskati stanovanja, temveč bo že našel lepo pripravljeno ležišče v gradu. V ta namen mu bodo podarili lep gradček v bližini Frankforta, ki stoji sredi parka. Pa to še ni vse. Ljudje le dobrega navajeni nemorejo živeti od lepega zidu, zato se glasi v tozadavi predlogi, da bo Prusia dala tudi Hohenzollerski družini \$7,500,000.

AVTO POVOZIL DEČKA IN JO ODKURIL.
Chicago, Ill. — Kako brezvestni so nekateri ljudje kaže sledeči slučaj: John Huggins, star 9 let, se je igral na ulici ko pridrvi mimo neki avto in dečka podere na tla, da je nezavest na mestu obležal. Voznik avtoja, namesto da bi pozakal in se prepričal kaj je za žrtvijo in ji dal pomoč, je z veliko hitrostjo odvozil proč, tako da nikdo nevede kdo je bil. Upanje imajo, da bo deček okrevat. Do 2. dec. je bilo v Chicago in okolici v tekočemu letu že 726 smrtnih slučajev skozi avto; strupeno žganje je umorilo 101 osebo in krogla 344. Toraj avto jih pošlje več na drugi svet kakor krogla in pijača skupaj.

NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK — 101 LETO.
Vernal, Utah. — Dr. Harvey Coe Hullinger, je najstarejši zdravnik v Zdr. državah, kateri še danes obiskuje in zdravi bolnike, dasi je še le pred kratkem praznoval svoj 101. rojstni dan.

"Z RAMO OB RAMI" — TAVKO PRAVI BRIAND.
Pariz. — Novi francoski premier se zaveda težkega stališča, kateri tišči Francijo k tlom, a vendar, tako se glasi njegova deklaracija poslanski zbornici, je mogoče prevedriti to nevihto, ako bo složnost in da se bo delalo z ramo ob rami za dobrobit domovine.

DOBROSRČNI PRUSI.
Berlin. — Prusi imajo dobra srca, zato se jim smilil Viljem, bivši nemški cesar in so mu obljubili, ako bo kdaj prišel nazaj v domovino kot navaden državljani, mu ne bo potreba iskati stanovanja, temveč bo že našel lepo pripravljeno ležišče v gradu. V ta namen mu bodo podarili lep gradček v bližini Frankforta, ki stoji sredi parka. Pa to še ni vse. Ljudje le dobrega navajeni nemorejo živeti od lepega zidu, zato se glasi v tozadavi predlogi, da bo Prusia dala tudi Hohenzollerski družini \$7,500,000.

AVTO POVOZIL DEČKA IN JO ODKURIL.
Chicago, Ill. — Kako brezvestni so nekateri ljudje kaže sledeči slučaj: John Huggins, star 9 let, se je igral na ulici ko pridrvi mimo neki avto in dečka podere na tla, da je nezavest na mestu obležal. Voznik avtoja, namesto da bi pozakal in se prepričal kaj je za žrtvijo in ji dal pomoč, je z veliko hitrostjo odvozil proč, tako da nikdo nevede kdo je bil. Upanje imajo, da bo deček okrevat. Do 2. dec. je bilo v Chicago in okolici v tekočemu letu že 726 smrtnih slučajev skozi avto; strupeno žganje je umorilo 101 osebo in krogla 344. Toraj avto jih pošlje več na drugi svet kakor krogla in pijača skupaj.

NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK — 101 LETO.
Vernal, Utah. — Dr. Harvey Coe Hullinger, je najstarejši zdravnik v Zdr. državah, kateri še danes obiskuje in zdravi bolnike, dasi je še le pred kratkem praznoval svoj 101. rojstni dan.

"Z RAMO OB RAMI" — TAVKO PRAVI BRIAND.
Pariz. — Novi francoski premier se zaveda težkega stališča, kateri tišči Francijo k tlom, a vendar, tako se glasi njegova deklaracija poslanski zbornici, je mogoče prevedriti to nevihto, ako bo složnost in da se bo delalo z ramo ob rami za dobrobit domovine.

DOBROSRČNI PRUSI.
Berlin. — Prusi imajo dobra srca, zato se jim smilil Viljem, bivši nemški cesar in so mu obljubili, ako bo kdaj prišel nazaj v domovino kot navaden državljani, mu ne bo potreba iskati stanovanja, temveč bo že našel lepo pripravljeno ležišče v gradu. V ta namen mu bodo podarili lep gradček v bližini Frankforta, ki stoji sredi parka. Pa to še ni vse. Ljudje le dobrega navajeni nemorejo živeti od lepega zidu, zato se glasi v tozadavi predlogi, da bo Prusia dala tudi Hohenzollerski družini \$7,500,000.

AVTO POVOZIL DEČKA IN JO ODKURIL.
Chicago, Ill. — Kako brezvestni so nekateri ljudje kaže sledeči slučaj: John Huggins, star 9 let, se je igral na ulici ko pridrvi mimo neki avto in dečka podere na tla, da je nezavest na mestu obležal. Voznik avtoja, namesto da bi pozakal in se prepričal kaj je za žrtvijo in ji dal pomoč, je z veliko hitrostjo odvozil proč, tako da nikdo nevede kdo je bil. Upanje imajo, da bo deček okrevat. Do 2. dec. je bilo v Chicago in okolici v tekočemu letu že 726 smrtnih slučajev skozi avto; strupeno žganje je umorilo 101 osebo in krogla 344. Toraj avto jih pošlje več na drugi svet kakor krogla in pijača skupaj.

NAJSTAREJŠI ZDRAVNIK — 101 LETO.
Vernal, Utah. — Dr. Harvey Coe Hullinger, je najstarejši zdravnik v Zdr. državah, kateri še danes obiskuje in zdravi bolnike, dasi je še le pred kratkem praznoval svoj 101. rojstni dan.

"Z RAMO OB RAMI" — TAVKO PRAVI BRIAND.
Pariz. — Novi francoski premier se zaveda težkega stališča, kateri tišči Francijo k tlom, a vendar, tako se glasi njegova deklaracija poslanski zbornici, je mogoče prevedriti to nevihto, ako bo složnost in da se bo delalo z ramo ob rami za dobrobit domovine.

DOBROSRČNI PRUSI.
Berlin. — Prusi imajo dobra srca, zato se jim smilil Viljem, bivši nemški cesar in so mu obljubili, ako bo kdaj prišel nazaj v domovino kot navaden državljani, mu ne bo potreba iskati stanovanja, temveč bo že našel lepo pripravljeno ležišče v gradu. V ta namen mu bodo podarili lep gradček v bližini Frankforta, ki stoji sredi parka. Pa to še ni vse. Ljudje le dobrega navajeni nemorejo živeti od lepega zidu, zato se glasi v tozadavi predlogi, da bo Prusia dala tudi Hohenzollerski družini \$7,500,000.

AVTO POVOZIL DEČKA IN JO ODKURIL.
Chicago, Ill. — Kako brezvestni so nekateri ljudje kaže sledeči slučaj: John Huggins, star 9 let, se je igral na ulici ko pridrvi mimo neki avto in dečka podere na tla, da je nezavest na mestu obležal. Voznik avtoja, namesto da bi pozakal in se prepričal kaj je za žrtvijo in ji dal pomoč, je z veliko hitrostjo odvozil proč, tako da nikdo nevede kdo je bil. Upanje imajo, da bo deček okrevat. Do 2. dec. je bilo v Chicago in okolici v tekočemu letu že 726 smrtnih slučajev skozi avto; strupeno žganje je umorilo 101 osebo in krogla 344. Toraj avto jih pošlje več na drugi svet kakor krogla in pijača skupaj.

napaden 24letni Ivan Klobučar. Neznani napadalec, ki je pobeignil, ga je ustrelil v levo nogo. Smerajca so prepeljali v bolnico. Njegova poškodba je precej težka.

Nesreča s patrono.

Franc Golopečnik, 12letni sin delavca iz Podgorice, je našel na polju vojaško patrono, s katero se je igral tako dolgo, da je eksplodiral. Dečka so s težkimi poškodbami na rokah in nogah prepeljali v bolnico.

Pretepi o Vseh Svetih.

O Vseh Svetih je bilo v Mariboru precej živahno. Po ulicah so se vlečle tolpe pijancev in razsajale uprav živinsko. Seveda niso izostali tudi pretepi. V Vojašniški ulici se je stlopo več razgretih fantov. Med pretepom je bil 19letni delavec Avgust Dorfer težko ranjen in so ga morali prepeljati v bolnico. V Rušah je bil med pretepom poškodovan delavec Došenik, katerega so istokot prepeljali v bolnico.

Nevarna igrača.

V dalmatinskih Jesenicah se je devetletni Ante Klarič igral z dvanajstletnim Marinom Nazorom ter ga smrtno zadel z revolverjem. Nazor je bil v brezupnem stanju prepeljan v bolnico, kjer je kmalu nato umrl. Oblast je zaplenila revolver, proti staršem, ki so dali otrokom nevarno igračo, pa uvedla kazensko preiskavo.

Hruška ki tehta 1.69 kg.

Na vrtu protestantskega župnišča v Zemunu se nahaja hruška, ki je rodila letos neverjetno velik sad. Mlada hruška je imela letos 7 sadov, izmed kater

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. The first and the oldest Slovenian newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevor po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Edinost Publishing Co. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Lawndalska laterna.

(Konec).

Tretji na vrsti je Josip Stritar; v svojih "Spominih" nam pisatelj sam pripoveduje, kako je prišel z drugim razredom gimnazije v "Alojzijeve" katerega so vodili izključno slovenski duhovniki.

Naslednji slavni pisatelj, katerega "Zarkomet" imenuje, da ga je slovenska duhovščina sovražila ne pa podpirala, je Levstik.

Kakor je Stritar užival gostoljubnost od strani slovenskih duhovnikov, tako je bil tudi Levstik deležen vsestranske podpore in vzgoje od svojih duhovniških voditeljev; prijaznosti slovenske duhovščine se v tem oziru ne more poplačati z zemeljskim bogastvom, kajti rodoljubje in požrtvovalnost iste je prevelika, da bi jo odtehtalo zlato in srebro.

Nato pride na vrsto dr. Tavčar; kot sin premožnih starišev, ni užival gnotne podpore slovenskih duhovnikov zato, ker je ni potreboval.

"Ali vzor vseh naših vzorov je, da se ohrani slovenska domovina, da se nam ohrani slovenski jezik, in da se nam ohrani in širi slovenska zavest..." In ker se naša slovenska duhovščina odklikuje s svetlim domoljubjem, nam ni težavno v boju stati v jedne rajdi z njo.

Zadnji imenovani pisatelj je Cankar. Tudi ta ni nikdar sovražil katoliške duhovščine, čeprav je imel svoje lastne nazore. Mohorjevi družbi, to je ustanovi slovenske katol. duhovščine, je on še celo poslal 1911 svoje povesti.

POTOVANJE PO AMERISKIH ŽELEZNICAH.

Priseljenci, ki potujejo iz pristanišča v kraj, kamor so namenjeni, dobivajo vedno vozne listke za proge z najnižjimi cenami. Iz New Yorka stane vožnja do Philadelphia \$3.24; Washington, D. C., \$8.14; Pittsburgh \$15.82; Buffalo \$14.29; Cleveland \$19.55; Detroit \$23.29; Chicago \$30.70; Indianapolis \$27.20; St. Louis \$25.56; Kansas City \$45.60; Duluth \$47.11; Oklahoma City \$57.59; Bismarck \$62.53; Denver \$67.98; Omaha \$68.63; El Paso, Tex., \$80.42; Salt Lake City \$85.77; Helena \$84.28; Phoenix \$96.09; Seattle \$107.91; Portland, Ore., \$109.91; S. Francisco \$108.90.

Nekatere železniške družbe prodajajo takozvane listke za turiste (tourists' tickets) ob precej znižani ceni. To so listki za vožnjo tja in nazaj in veljajo do označenega roka. Ker predstavljajo precejšnjo prištednjo, je priporočljivo, da se vsakdo, ki namerava kupiti za nekoliko časa o njih informira.

velikega sociologa dr. Jan. Ev. Kreka.)

In s tem smo podali dokaze, kateri jasno povedo, s kakšnimi drznimi lažmi hočejo lawndalski gospodje počrniti to, kar je svitlo in jasno, kakor vedro pomladansko jutro. V svoji nesramnosti izrabljajo celo imena naših slavnih mož, hoteč s tem slepiti svoje somišljenike.

Hvalo, katero smo dolžni vsi zavedni Slovenci Rev. Trunku, ne morejo izraziti naše skromne besede; njegova dela govore, da je on mož v besedi in v dejstvih. Njegova čista beseda, njegova gladkotekoča slovenščina, njegov nastop, in njegove filozofske razprave so nam jasna priča njegovega velikega duha, kateri ga spremlja pri njegovem delovanju. Njegovo delo samo hvali vernega sina svojega naroda. Isto velja tudi od vseh ameriških slovenskih duhovnikov, ki so mnogo prispevali in žrtvovali in še sedaj neumorno delujejo za pravi in resnični napredek vseh ameriških Slovencev.

"Sanjske bukvice", o katerih govorite, pa pristojajo najbolj v vaše uredništvo, ker tam ste zbrani največji sanjači; ako bodete pridno kukali v nje, se zna pripetiti, da vas še sreča zadene, da si nabavite dobre in koristne knjige, katere vam bodo vse kaj drugega povedale, kakor skuša povedati "Zarkomet" svojim zaslepljenim pristašem o zaslugah slovenske duhovščine na pismenem polju.

Zasluga slovenske duhovščine odseva iz slovenskega slovstva, kakor morski svetilnik, ob katerega se upirajo peneci valovi, kakor bliščeči biser v sredi navadnih kamenov, kakor cervica na gori, katera se ne more skriti v jutranji zarji vzhajajočega solca, a vendar je ne more najti lawndalska laterna.

Salida, Colo. Iz pota. — Slovenska naselbina v Salidi je bolj majhna. Tiči pod velikanskim gorovjem na eni strani. Na drugi strani se pa razprostira nekoliko polja in travnikov, kjer se pase živina. V tej okolici je precej farmarjev in nekateri tudi jako dobro obstojijo.

Mesto Salida ima nekako 4800 prebivalcev. Lega mesta, kakor sem že preje omenil, je v pogorskem jarku znanega Rocky Mountains pogorja. Skozi mesto teče gorski potok, ki se pozneje razvije v večjo vodo in se steka v Arkanzas River. Mesto je tudi važno železniško križišče za to okolico. Železnico se lahko dobi v Salidi v tri različne smeri. Ena vodi v Leadville, druge dve, ena naprej po gorskih pokrajinah proti Grand Junction in ena proti Canon City in Pueblo. Zato je v Salidi tudi vedno dosti potnikov, ki čakajo na razne vlake itd. Posebnih tovarnih Salida nima. Ljudje se po večini ukvarjajo z različni trgovinami in obrtjo. Mesto ima par jako ličnih hotelov in restavracij, in ima dokaj živahen promet.

Slovenci v Salidi so dokaj prijazni in skoro vsaka hiša žele in katerim so tudi jako zadovoljni, ker jim prinaša vsakvrstnega zanimivega čtiva. Ljudstvo odobrava list, zato le tako naprej. Vsem, ki so zopet naročili, bodisi ponovili ali na novo, najlepša hvala in Bog plačaj!

Ko sem zgotovil v Salidi, sem se podal v Crested Butte, Colo. Ta naselbina leži bolj proti zapadu od Salida. Tudi to mesto leži med coloradskimi gorskimi velikani. Mestece je

Chicago (Central Time), 10 zjutraj v Denveru (Mountain Time) in 9 zjutraj v San Francisco (Pacific Time). Razlog je ta, da solnce vzhaja v New Yorku tri ure prej kakor v San Francisco. In razlog za to je seveda rotacija zemlje.

New York ima Eastern Time in istega imajo vsi kraji od Atlantskega morja do Detroita, Toledo ali Columbus, O., oziroma do drugih krajev ob istem meridianu. Od tam začenja Central Time, ki sega do črte, ob kateri leži Bismack, N. D., ali Liberal, Kansas. Dalje proti zapadu imamo Mountain Time in to tja do Salt Lake City. Od tam do Pacifika imamo Pacific Time.

Tekom gorkeje sezone, navadno od maja do konca septembra, so mnoga mesta v Združenih Državah uvedla takozvani Daylight Saving Time (čas za prištednjo svetla), ki je eno uro naprej pred normalnim časom (Standard Time). Železnice pa se vedno ravna po normalnem času (razun ka se tiče lokalnega prometa) in je važno za potnike, da si to zapomnijo.

nik. Pridobivajte mu novih naročnikov in s tem boste vrtili najboljše misijonsko delo.

V Crested Butte mi je veliko pripomogla do tako lepega vsepa vrla družina Mr. Težaka, ki me je sprejela na stanovanje. Hvala tudi Mr. Špeharju za pomoč pri agitaciji in Mr. Perkotu za prevoz kufra na postajo ter iz postaje. Vsem starim in novim naročnikom Bog plačaj!

Iz Crested Butte sem odrinil nazaj skozi Salido in odtoč gori na najvišje mesto na svetu, Leadville, Colo., ki leži, kakor kaže statistika, nad 10,200 čevljev visoko nad morjem. Lukamatija jako težko hrope, in sicer sta dva, ko vlečeta po vedno dvigajoči se progi vlak. V Leadville sem dospel dne 20. novembra in sem bil prav prijateljsko sprejet od starih znancev in prijateljev.

Posebno z Rev. Trunkom sva si prijateljsko stisnila desnici. Izročil sem mu pozdrave marsikaterega rojaka, ki mu je srčno hvaležen, da ta gospod tako krepko brani sv. vero in katoliško prepričanje, katerega naši nasprotniki vedno napadajo.

Hvala Vam g. župnik in le krepko naprej! Le nič strahu pred chikaško in newyorško brezversko gospodo. Le naj napadajo, saj vemo vsi, da tiste, ki delajo, ti ljudje, ki so odpadli od vere vedno napadajo. Sramotno bi bilo, ka bi Vas taki ljudje hvalili! Ravno to, ko Vas napadajo, je dokaz, da je Vaše delo dobro in koristno ter da ste na pravi poti.

Na Leadville sem dolžan zahvale Mr. Vidmarju za pomoč pri agitaciji. Hvala Mrs. Bradáč za potrebo in gostoljubnost. Delavske razmere so srednje. Dela se, a zaslužek je majhen, da delavske družine le težko izhajajo.

Agitacija za katoliški dnevnik se je obnesla tu gori izvrstno. Pridobil sem listu zopet celo vrsto novih naročnikov. Lahko rečem, da država Colorado še v tem oziru postavi. Katoliški dnevnik Amer. Slovencev zahaja skoro v vsako hišo in je le malo slovenskih hiš, ki bi ne prejemale tega lista. Tako je prav, vrli coloradčani, čast in hvala Vam!

Hvala vsem, ki so mi po gori imenovanih naselbinah pomagali širiti naš list. Hvala za potrebo in gostoljubnost vsem, kakor tudi iskrena hvala vsem starim in novim naročnikom za naklonjenost. Pozdravljeni vsi, dokler se zopet ne vidimo!

Leo Mladič, pot. zastop.

ALARMIRANE VESTI IZ RUSIJE.

Rusija preživlja težko krizo — gladu, Nad pet milijonov duš v republiki, ki gledajo v obraz pomankanju in lakoti.

Riga, Latvija. — Lakota grozi prebivalcem v centralni Rusiji. Tako poroča sovjetski list "Izvestija." Odpomočni od-

NEKATERA NAVODILA POTNIKOM.

Potnik sicer lahko vzame s seboj v voz manjšo prtljago, kot potniške torbe in male kovčage, ali v osebnih vagonih ni mnogo prostora za več prtljage. Večje komade in večjo količino prtljage treba registrirati (check), t. j. potnik, ko je kupil železniški listek, jih preda oddelku za prtljago (baggage room), ki izda potniku poseben listek (check) za to in poskrbi za odpremo prtljage po mogočnosti z istim vlakom. Ko potnik dospe do svoje končne postaje, preda "ček" tamošnjemu "baggage room", kjer mu izročijo prtljago, oziroma preda "ček" kaki špedijski družbi (Express Company) za dopremo, kamor si on želi. Do nekatere težine, velikosti in vrednosti je prevažanje prtljage brezplačno. Priseljenci, prihajajoči iz Evrope, imajo na poti v kraj, kamor so namenjeni pavico do brezplačnega prevoza prtljage do težine 150 funtov, za vsak celi listek.

Priseljence, ki je prvič prišel v Združene Države in je bil izpuščen iz priseljeniške postaje, se nikakor ne more izgubiti na svoji poti v notranjost. Poskrbljeno je za

PRIKOBACAL JE IZZA PLOTA.

Zivimo v dobi časnikarske kanonade. Vse strelja, nekateri pogumno in javno, nekateri pa izza plota kot strahopetci, ki imajo samo tedaj korajžo pokazati svojo zahrbtnost, ko jih nobeden ne vidi in da nihče ne ve odkod padajo njih strelji. Takih zaplotnih strelcev ni malo. Ti strelci posebno radi streljajo na take, ki hodijo odkrito in pogumno v javnosti, posebno piko imajo pa še na tiste slovenske katoliške lajke, ki se še drznejo zagovarjati katoliške principe.

Za skrivališče takih zaplotnih junakov posebno rado služi newyorško liberalno trobilo "Narobe Bas". Odkar se je začelo dvigati med nami katoliškimi Slovenci v Ameriki novo katoliško življenje, odkar se je začelo agitirati in delati za katoliške organizacije in zlasti pa za katoliško časopisje, od tedaj naprej se stalno pojavljajo razni zaplotneži in iz zasede streljajo na vse, ki delajo za katoliško prepričanje. Danes napadejo tega, jutri drugega, itd.

Ko sem zadnjič nastopil proti liberalnim lažnjivcem v New Yorku in jim dokazal črno na belem, da so zlorabili in potvorili dopis proti gl. predsedniku KSKJ. g. Antonu Grdina, se je seveda vtila cela ploha raznih psov in pušč na mene. Vse seveda izza plota, misleč, da bo s tem rešena domovina. A liberalni zaplotneži so v veliki zmoti, ako mislijo, da me bodo s tako zaplotno politiko ugnali. Imam z vami preveč izkušenj. Po petih letih neprestanega boja in to vedno v prvi liniji na naši fronti, se mi je koža preveč utrdila in se me take izza plota izstreljene pušice ne primejo več. Dobil sem

sek je imel sejo v Moskvi, na kateri se je razpravljalo, kako bi se prišlo do potrebnih pripomočkov za preskrbo kruha pet milijonskemu prebivalstvu v centralni Rusiji, katerim grozi lakota, ker nimajo žita.

Celo pred vojno niso v teh okrajih Rusije pridelali zadostno množino žita za svoje potrebe. Oni se bavijo z mlekarstvom in pridelovanjem lana.

Poročilo pravi, da si prizadevajo Rusi napotiti ameriške podjetnike oziroma tovarnarje traktorjev, katerih potrebuje Rusija kakih 16,000, da bi jim dali kredit — kajti naročila sovjetskih odjemalcev bodo odvisna od kredita — čim večji bo kredit, tem več bodo naročili.

Kaj še ni bilo in ne bo. — Da bi potnik, ki je slučajno videl, ko sta trčila skupaj dva avtoja vprašali kakšne številke sta imela vozila in da bi on odgovoril na vprašanje hitro.

NEKATERA NAVODILA POTNIKOM.

Potnik sicer lahko vzame s seboj v voz manjšo prtljago, kot potniške torbe in male kovčage, ali v osebnih vagonih ni mnogo prostora za več prtljage. Večje komade in večjo količino prtljage treba registrirati (check), t. j. potnik, ko je kupil železniški listek, jih preda oddelku za prtljago (baggage room), ki izda potniku poseben listek (check) za to in poskrbi za odpremo prtljage po mogočnosti z istim vlakom. Ko potnik dospe do svoje končne postaje, preda "ček" tamošnjemu "baggage room", kjer mu izročijo prtljago, oziroma preda "ček" kaki špedijski družbi (Express Company) za dopremo, kamor si on želi. Do nekatere težine, velikosti in vrednosti je prevažanje prtljage brezplačno. Priseljenci, prihajajoči iz Evrope, imajo na poti v kraj, kamor so namenjeni pavico do brezplačnega prevoza prtljage do težine 150 funtov, za vsak celi listek.

Priseljence, ki je prvič prišel v Združene Države in je bil izpuščen iz priseljeniške postaje, se nikakor ne more izgubiti na svoji poti v notranjost. Poskrbljeno je za

pa v teh bojih tudi že take skušnje, da je malokaterkrat ne pogodim, ko pravim na take zaplotne strele: od tam-le je bil izstreljen.

Tako je že dni izstrelil na mene svojo puščico neki "Resnicoljub". Ker so pa meni vsi "resnicoljubi", ki se zbirajo okrog Sakserjevega liberalnega korita znani, mi ni bilo težko pogoditi zaplotnega strela. Odgovoril sem s protistrelom, ki je pa zadel naravnost v srce. Hudo je moral zadeti ta strel, ker strelca izza plota je v svoji momentni zmedenosti kar odkrito zaklical svetu' jaz sem streljal, jaz sem tisti.

Večjeja veselja za mene ni, kakor to, da sem zaplotneža z mojim člankom izza plota potegnil. Zdjale pride, kar je najbolj zanimivo! Jaz sem trdil v zadnjem članku, da se okrog newyorškega liberalnega trobila zbirajo zadnje čase sami svobodomisleci, ki so svoječasno bogokletno pisali proti veri, duhovščini in vsem kar je katoliškega v bivših Kondatovih uredništvih. In ta tiček, ki sem ga z mojim zadnjim člankom potegnil izza plota, je eden tistih, ki je pred par leti v Kondatovi ropotarnici pridno kidal protiverski trup. Sabec, zdaj bomo začeli listati šele listati tista poglavja ki bodo slovenski javnosti povedala, kaj so ti tički in kdo so; Najzanimivejše poglavje se bo šele zdaj odprlo o raznih liberalnih zaplotnežih, ki tako radi streljajo izza Sakserjevega plota.

Dobro je pa tudi, da bo slovenski narod v Ameriki zaznal, kako ljudje se zbirajo okrog liberalnega trobila, ki je, kakor sem že večkrat povdaril vzrok vsega prepira in vsega zla med nami ameriškim Slovenci. — Zdjaj bo naše slovensko ljudstvo šele videlo, koga je zredilo in na svojih lastnih prsih. Zdjaj bo šele slovensko ljudstvo sprevidelo, odkod je prihajalo vedno švišavaganje v newyorškem trobilu! Zdjaj se šele jasni — zdaj če bit dana! Zdjaj se mi šele nudi prilika, da bom o teh tičkih kaj napisal. Na ta poglavja se še vrnem.

Kar Sabec piše o pijancih in nekam resno grozi, ga pozivljem, da to stori. Kar veste o meni v tem oziru, kar na papir in v javnost. Za druge se jaz pa ne brigam. Mene ne bo to prav nič zadelo. Za mene so to prazne grožnje.

Če pa zaplotni resnicoljub že želi kaj o pijancih slišati, sem pa na razpolago, da tudi jaz napišem cela poglavja o Pe-Terču, o raznih njegovih kompanjonih, kako so svoječasno karpete prodajali, da so lahko pili ga, pili ga... itd. To je mimogrede.

Najzanimivejše pa bo, kaj je Sabec, kdo je Sabec in kaj je s tem newyorški liberalni "Narobe Bas" postal ko zbira bivše Kondatove bogokletneže okrog svojega korita. O tem bo chikaški Pavliha v bližnji bodočnosti mnogo pisal. To bo zanimivo za slovensko javnost. J. J.

spremembo do železniške postaje, kjer ga postavijo v pravi vlak, in železniško osobje prevzame odgovornost za njega, dokler ne dospe do kraja. Kdor že tukaj stanuje, se mora seveda brigati sam za — se. Ali na vsaki postaji se nahajajo posebni oddelki za informacije (information booths), kjer potnik dobi vsako zaželjeno informacijo. Na večjih postajah se nahajajo tudi zastopniki društva za pomoč potnikom (Travellers' Aid Society), ki radi pomagajo potnikom. Dober nasvet za vsakogar je: ako si v dvomu, polkaži svoj listek železniškemu vslužbencu, da ne zajdeš v napačen vlak.

Pazi na svoj železniški listek. Dostikrat konduktur odzname listek in izroči potniku ali mu natakne v trak klubuka ali drugam drug listek. Ne zgubljal ga. To je kontrolni listek, ki ga bo konduktur kasneje izročil tvojemu prijatelju ali prijateljici. Na končni postaji nikdo ne pobira listkov kakor v Evropi, marveč konduktur sam pobira železniške listke ali one kontrolne listke, predno potnik dospe do svoje postaje. F. L. I. S.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Združenih Držav SEDEŽ: JOLIET, ILL. Inštor. v drž. III.
Severne Amerike Inštor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR.

Predsednik GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet Ill.
I. podpredsednik JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet Ill.
II. podpreds. JOS PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Gl. tajnik JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja .. REV. P. K. ZAKRAJSEK, 1852 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

NABZORNI ODBOR.

ANDREW GLAVACH, 1844 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.
JOHN PETRIĆ, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR.

ANTON STRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOS. KLEMENČIČ, 1212 N. Broadway, Joliet, Ill.
FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.

Do dne 31. dec. 1924. je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$35.993.91.

Prosimo Slovence in Hrvatce, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo, ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov (ic). Sprejemajo se moški in ženske, od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$300.00. Na doseženo število 2000. se zviša zavarovalnina na \$1.000.00. Od 15. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.
ROJAKI, PRISTOPAJTE H DRUŽBI SV. DRUŽINE!

NAZNANILO.

Glavni pravil, člen XXIX, stran 54, se imajo vršiti v mesecu decembru glavne ali letne seje, vseh društev spadajočih pod okrilje Družbe sv. Družine. Na teh sejah se imajo voliti uradniki (ce) za leto 1926.

Ni mi treba poudarjati, kako velike važnosti je dober odbor za vsako društvo. Društva, katera imajo zmogljive in agilne uradnike, po navadi dobro napredujejo. Sedaj je zopet prišel čas, ko bodo društva volila svoje uradnike za prihodnje leto. Priporočam Vam, da si izvolite najboljše moči iz med svoje srede, kateri bodo kos svoji težki nalogi. Hvale vredno je, da so to leto imela vsa društva zelo dobre uradnike. Društva, kateri so imeli do sedaj dobre uradnike, Vam priporočam, da jim daste čast in priznanje s tem, da jih ponovno izvolite. Prihodnje leto bo za krajevne tajnike veliko težje delo, ker pride nova lestvica v veljavo. Volite toraj za tajnike najbolj sposobne moči, kateri bodo zmogni opravljati tako važno posel.

Cenjene krajevne tajnike prosim, da mi pošljejo imena novoizvoljenih uradnikov in našlove predsednika, tajnika in blagajnika, kakor tudi, kraj in čas zborovanja, precej po volitvi. Prosim tudi, da se poslužite asesment za december najkasneje do 28. dec., da mi bo mogoče izdelati letni račun udeležite glavne letne seje, kar pravočasno. Ker sem sedaj čez

glava zaposlen iz razklasifikacije članstva, zato ne bom odgovarjal na zasebna pisma. Tudi mi bo več dela zaostalo, zato prosim malo potrpljenje, vse pride na vrsto.

Z bratskim pozdravom na člane in članice D. S. D. ostajam Vaš udamii sobrat
Josip Slapničar, gl. tajnik.

IZ URADA PREDSEDNIKA DRUŽBE SV. DRUŽINE.
Joliet, Ill.

V soboto 21. nov. sem bil obveščen telefoničnim potom o žalostni vesti, da je Mrs. Veronika Glavach soproga našega sobrata in prvega nadzornika D. S. D. preminula in odšla v boljše večnost. Mrs. Glavach je bila dobra žena, mirnega značaja ter dobra mati sedmerih nedorastlih otrok, za katere je žrtvovala svoje življenje na tem svetu, zakar ji naj milostljivi Bog stotero poplača.

Zalutujočemu soprogu in ostalim otrokom pa izrekam v ime nu glavnega odbora in celega članstva globoko sožalje ter jo priporočam, kakor našo sosesetro v molitev za njeno blago dušo. Naj počiva v miru in naj ji sveti večna luč vekomaj!
Geo. Stonich, gl. pred. DSD.

Waukegan, Ill.
Iz urada društva sv. Družine, šte. 6, D. S. D. — Pozivljam vse člane in članice našega društva, da se vsi brez izjeme izdela letni račun udeležite glavne letne seje, kar pravočasno. Ker sem sedaj čez

Clani(ce), dobro veste, da se bliža čas, ko bo treba izvoliti novi društveni odbor za prihodnje leto. Glede na to je ta seja velikega pomena za društvo, tako tudi za Družbo, in sicer za nadaljni prcvit in napredek. Pridite vsi! Naj nikogar ne manjka! Le oni so izvezti, ki bi bili slučajno takrat bolani ali pa na delu. Drugače vzroka bi ne smelo biti. Pridite pa pravočasno, da se bo lahko vse vkrenilo kar potreba. Skrbeti moramo tudi zato, da dobimo kaj novega članstva v našo sredo.

Toraj naj nikogar ne manjka dne 6. dec. na letni seji! S sobratskim pozdravom
John Jamnik, tajnik.

SIRITE AMER. SLOVENCA.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar opada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

NA PRODAJ PIANA!

Ker se preselim iz mesta prodam fino kakor novo mahogany "player piano", ki je veljala \$600.00 za polovično ceno. Zanesljivi stranki tudi na obroke. Več se poizve na: 2636 S. Kedzie ave., Chicago, Ill.

Italijanske Harmonike.

Mi izdelujemo in importiramo vse vrste harmonike, prvovrstne, na roko delane Italian Accordeons, ki so najboljše na svetu. Jamčene 10 let. Naše cene so najnižje. Vsak kupec dobi brezplačno poro. Pišite po cent.
RUATTA SERENELLI & CO.
Dept. 96
817 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Phones: 2575 in 2743

Anton Nemanich & Son
PRVI SLOVENSKEGA POGRBNIKOVSKA ZAVODA V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerné.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROČERIJU — istotako vse vrste druge sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in gročerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

Pošiljanje denarja za Božič.

Gotovo tudi letos ne boste pozabili svojcev v starem kraju, temveč jim boste poslali primeren denarni dar za božične praznike. Čim prej to opravite, toliko bolj!

Naša banka je ukrenila vse potrebno, da bodo njene božične pošiljave hitro dostavljene. Denar lahko pošljemo potom pošte, brzojava, ali brzojavnega pisma.

Denar poslan potom naše banke je izplačan prejemniku na njegovi domači pošti brez vsakega odbitka.

Dolarje v Jugoslavijo, Avstrijo in Italijo pošilja naša banka potom pošte ali brzojava. Naše cene so vedno med najnižjimi. Prepričajte se!

V STARI KRAJ ZA BOŽIČ! Ako ste namenjeni praznovati Božič v starem kraju, potem je v Vašo korist, da se poslužite naše banke, ki je znana po točni in solidni posrednosti. Ako ste namenjeni dobiti koga iz starega kraja, nam pišite po navodila.

Naša banka sprejema tudi denarne vloge na obresti.

ZAKRAJSEK & CESAREK

455 W. 42nd STREET NEW YORK, N. Y.

Drobtine iz stare domovine.

(Konec.)

Na politične shode nisem zahajal. Samo enkrat sem bil na takem shodu v preteklem poletju. Vrtil se je v obliki "ljudskega tabora" na gori, kjer je bil tisti dan tudi cerkven shod.

Ljudi je bilo precej. Na shodu je govoril profesor iz Ljubljane, ki je veljal za zelo nevarnega protidržaven element. V tistih dneh je bil g. Pribičević vsemogoten gospod v Belem gradu in g. Žerjav njegov prerok v Ljubljani. Radoveden sem bil, kaj bo profesor iz Ljubljane govoril, da bo ljudem nekaj povedal in vendar ne padel v roke g. Žerjava.

Začel je govoriti z vzvišene prostora in tik za njim je kakor zli duh vstopil okrajni glavar s papirjem in svinčnikom v roki.....

Slo je dokaj gladko. Profesor je pripovedoval na pol šaljivo zgodbo iz svojega otroškega življenja, ki je splošno ugajala in je bila prav zelo nedolžna. Celo g. glavar so bili zadovoljni z njo in so se od časa do časa vpričo vse množice ljubeznivo nasmehnilo.....

Zgodba je bila končana in sedaj je bilo treba napraviti prehod na druge reči, da bo vendar govor vsaj nekoliko primeren za politični shod. Komaj se je ta prehod začel, so g. glavar že pritisnili papir na neki bangar in so začeli pisati, pisati, pisati..... Le malo so večsaj odnehali in vestno poslušali — tik za hrbotom govornikovim.

Profesor je govoril: "Kakor zgodba iz otroških let dokazuje, da vztrajnost in krepkavolja vse, prav vse, premagata.

PREMOG

Pripeljem na dom premog, drva, led po dnevnih cenah.

Razvažam pohištvo ob času selitve.

Pokličite me na telefon: Canal 2686.

Priporočam se rojakom v naš klonjenost.

JOE PAPESH

tako je gotovo, da vztrajnost tudi v politiki in povsod končno zmaga. Vzdržimo. Ljudje božji, premagujemo svoja slaba nagajenja, služimo skupni stvari, ne glejmo le na sedanjost, ozirajmo se v bodočnost, delajmo zanjo in zmagali bomo! Itd. itd.

Ni bil slab tisti govor, toda za političen shod res skoraj ni bil, ker takrat hočejo ljudje kaj bolj podrobnih reči zvedeti iz političnega življenja, ne samo filozofskih razmišljanj. Tudi malo preučeno je govoril profesor za preprosto ljudstvo. Toda drugače ni mogel in ni smel, sicer bi mu še isti teden menda g. Žerjav pokazal dolgo pot v nemilo Macedonijo.

Govor je bil končan. Ljudje so ploskali brez navdušenja in so bili veseli, da je konec. G. glavar so spravili papir in svinčnik, čestitali profesorju h krasnemu govoru in se umaknili z njim v neko vežo.

Takrat je pa nastopil predsednik shoda, korajžen mož iz okolice. Ves čas med profesorjevim govorom je bil nestrpen, ker se mu je zdel govor preveč vođen, neodločen, nepolitičen. Sedaj je prišel sam do besede in je hotel v nekaj stavih popraviti, kar je profesor zagrešil. Povzdignil je svoj glas do neba in je začel udrihati čez slabo vlado, čez ministre itd. V trenutku je bil glavar zopet tu in se je postavil tik za hrbot govornikov. Hotel je pisati, toda besede so padale prehitro in prekrepko, nervozen je spravil papir in je siknil govorniku v uho: Bolj zmerno, bolj zmerno!

Govornik se je ozrl in videl, da je tudi za njegovim hrbotom zli duh. To ga je še pogrelo in je začel mahati z rokami, da so se g. glavar začutili v življenjski nevarnosti. Odkakoval so in se zopet približevali, skušali so kakšno reči vmes, pa ni bilo mesta zanjo, ker so govornikove besede kipele kot deroč hudoournik, trudili so se, da bi položili roko na ramo govornikovo, pa se jim ni zdelo varno — šest žandarjev, ki so bili razkropljeni med množico, je pričelo pomalem prodirati proti govorniku.....

Tole sem si žepomnil iz govora: "Bil je nekoč na Francoskem kralji, ki je dejal: država sem jaz. Kaj se je potem zgodilo, nam pove zgodovina. — Imamo pri nas ministre, ki delajo kot bi hoteli reči: država smo mi. To so največji sovražniki države in največji protidržavni elementi....."

Gospod glavar je bevsknil nekaj vmes, pa mu je bilo z obrestmi povrnjeno. Govornik

je kričal:

"Imamo pri nas gospode, ki niso ministri, pač pa hlapčoni in podrepniki ministrov. Ti gospodje so pred volitvami klicali naše župane skupaj in agitirali za Žerjavovo stranko....."

(Tak gospod so bili namreč tudi gospod glavar za govornikovim hrbotom. Pri teh besedah so postali silno nervozni.....)

"Veste kaj, ljudje božji! Ljudje, ki danes v javnosti agitenirajo za to stranko, se zde meni podobni dekletu, ki je bila tri, štiri, pet let v neki hiši, potem pa pride z belim vencem na glavi med poštene ljudi in jim hoče peti pesem o devištvu....."

Med ljudmi je nastal kroh in hrumeče ploskanje; g. gla-

var so bili rdeči kot kuharjak in dajali znamenja z roko, pa se ni nihče zmenil zanje. Žandarji so bili že prav blizu — tedaj je govornik krepko zamahnil z roko — nastal je mir — in je dejal:

"Zaključujem shod, živela naša lepa država, živela naša slovenska ljudska stranka!"

Gromoviti živio-klici so se razlegli po hribu, ljudje so kar pozabili gledati, kako poparjeno jo je odkuril g. glavar — žandarji so pa bili veseli, da je g. glavar tako krepko izkupil. Morda so bili v tistih časih tudi drugi politični shodi tako zanimivi.

SLOVENSKE TRGOVINE IN OBRTNIKI, OGLAŠAJTE V "AMER. SLOVENCU!"

Kupite vaše božične stvari sedaj!

Da bomo ljudstvu nudili za praznike boljše udeležnost pri kupovanju je naša trgovina odprta od sobotih do 9. ure zvečer.

BOŽIČNI KUPOVALCI vedno profitirajo, ako kupijo zgodaj v sezoni dokler so polne zaloge in nizke cene.

Chicažani

Kupujte v Albert Lurie Co. veliki trgovini na Blue Island Ave.

Mi dajemo ALBERT LURIE CO. "Trading Stamps," ki so ravno tako dobre kot zlato.

Ko je knjiga napolnjena z ALBERT LURIE CO. "Trading Stamps" jo lahko porabiti pri kupovanju ki je vredna \$3.00 ako pa hočete za njo gotov denar dobite za njo \$2.50, v gotovini.

Te ALBERT LURIE CO. "Trading Stamps" (znamke) se daje v vsakim kupom PROSTO, z vsakim kupom enega za vsakih 10c. ki jih potrošite. Te znamke so ekstra hranjenje pri vseh kupih v naši trgovini.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokazani, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika
CHICAGO IN VAN BUREN STREETS
JOLIET, ILL.
D'Arcy poslopije, 2. nadstropje št. s.obe 204
Phone: 4854

Preiskava in ocena **BREZPLAČNO** ženska postrežnica

Odprto: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoludne.

Slovenske Grafofonske Plošče.

- Božične:
- 25008—Sveta noč. Moški in ženski glas.
 - Sveta nebesa. Moški in ženski glas.
 - 25009—Anđeljsko petje. Moški in ženski glas.
 - Zvezdice božje. Moški in ženski glas.
 - 25010—Raduj se, človek moj. Moški in ženski glas.
 - Sveti večer. Moški in ženski glas.
 - 24033—Sveta noč, blažena noč. Godba in zvonovi.
 - Božično drevesce. Godba in zvonovi.
 - 24034—Božični glasovi. Godba s cerkvenimi zvonovi.
 - Rodilo se je dete. Umetniška godba.
- Druge izbrane:
- 25001—Na ohceti. Marš. Frank Lovšin, harmonika.
 - Juhu polka. Frank Lovšin, harmonika.
 - 25002—Juhu valček. Frank Lovšin, harmonika.
 - Domžalska polka. Frank Lovšin, harmonika.
 - 1870—Dekliška tožba. Moški glas.
 - Da ne smem. Moški glas.
 - 1871—Oj rožmarin, oj rožmarin. Moški glas.
 - Strune milo se glasite. Moški glas.
 - 3594—Visoka je gora. Zenski duet.
 - Ljubi Janez. Polka. Kranjska godba.
 - 3596—Ti si mila. Valček. Harmonika.
 - Ko sem k njej perlov. Zenski duet.
 - 4220—Polka je ukazana. Kvartet slovenskih pevcev s harmoniko.
 - Po goraj je ivje. Kvartet slovenskih pevcev s harmoniko.
 - 7993—Deklica mila. Poje mešani kvartet.
 - Vabilo. Poje mešani kvartet.
 - 7994—Pastirček. Poje mešani kvartet.
 - Kozarček še. Poje mešani kvartet.
 - 24044—Kranjski valcer. Igra harmonika, banjo in kitara.
 - Nolo-haker marš. Igra harmonika, banjo in kitara.
- Posamezna plošča stane skupno 85c. — 5 plošč \$4.00, — 10 plošč \$7.50, — vseh 15 plošč \$10.00.

Vsa naročila pošljite na:

JUGOSLAV AMERICAN CORP.

(prej Jos. Vogrič)

455 W. 42nd STREET, NEW YORK, N. Y.

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 78. po Krstu. —
Angleški epikal G. J. Whyte Melville. Prevodil Paulus.

Z ljubečim zanosom je zrl nanjo Eska. Janez iz Giskale pa je bil ves zbehan, ko je gledal na plemenito, pogumno kri Menahemovega rodu. Bolje bi bilo, je premišljeval, če bi ne bil tiral v obup —

Pa njeni živi so se napeli do skrajnosti. Pogumno je vrgla svoje izzivanje sanhedrinu v obraz — tedaj pa so ji odpovedale moči.

Tresoča se na vsem telesu se je naslonila Eski na prsi in si zakrila obraz.

Celo predsednik sanhedrina je bil ginjen. Strog, neizprosni in natančni človek je bil, toda tudi v njegovem srcu so tlela človeška čuvstva, tudi njegovo srce je bilo dostopno človeški slabosti. Tudi on je žaloval za več kot enim pogumnim sinom, je ljubil več ko eno črnooko hčerko.

Rad bi jo bil rešil, če bi bil le mogel. Obupno si je grizel ustnice pod svojo dolgo belo brado, zastoj se je premagoval, da bi mu ne drhte. Proseče je pogledal po tovariših in srečal marsikatero oko, topeče se v usmiljenju kakor njegovo.

Toda Janez iz Giskale se je oglašil in zaklical, da se mora pravična kazen izvršiti brez odloga.

"Čuli ste jo!" je vzkliknil v hinavski gorečnosti in nevolji, "s svojimi lastnimi besedami se je obsodila! Kaj potrebujete še več dokazov? Pozivljam sanhedrin, da da zadoščenje pravici in imenu naše vere, našega naroda, in našega tempeljna in našega Svetega mesta. Le tako pravično dejanje more obvarovati mesto razdejanja, ki grozi pred njegovim obzidjem!"

Taki pozivi na tak zbor nisi mogli biti neuspešni. Sedemdeseteri so se spogledali, zmajali z glavami, žalostni sicer, pa z nasršeni obrvmi in resnimi strogimi obrazi, ki niso napovedovali nobenega usmiljenja.

Že je dal Fineas Be Ezra znamenje, že so se tesneje približali rabeljni svojim žrtvam, kameni so bili pomerjeni in pripravljeni, da poobjejo obsojence —

Kar se oglašila nova zapreka, ki zopet za nekaj časa odloži kruto žrtev, ki jo je sanhedrin imenoval pravico.

Glas, ki so ga zadnje dni že večkrat čuli, četudi še nikoli tako divje in presunljivo ko danes, je zadonel skozi preddvorje in odmeval od sten in streh tempeljskih. Glas, ki je stresal srca vseh. Kakršnega čujejo ljudje v hudih sanjah, da jim mozeg in kosti pretresa groza in jih spreha neznani, divji strah, in vsi blede se zbudijo in mrzel po jim stoji na čelu — Glas je bil, ki je obenem grozil in svaril, pomiloval in obsojal, glas, ki je v težki, vedno enolični otožnosti ponavljal:

"Gorje Jeruzalemu! — Gorje Svetemu mestu! — Greh in nesreča in razdejanje! — Gorje Svetemu mestu! — Gorje Jeruzalemu!"

Nag, z odejo iz kamelje dlake preko pasu, z razmršeni dolgimi črnimi lasmi in dolgo brado, segajočo do pasu, z mračnimi plamenečimi očmi, vihteč svoje dolge suhe roke v divjih, blaznih kretnjah nad glavo — visokozrastel in mršav človek je stopil v preddvorje, se postavil pred predsednika sanhedrina in sipal po tleh goreče oglje in ponve, ki jo je nosil na glavi.

Rabelnom so roke s kameni obvisle v zraku, nepremični in zavzet je stal predsednik, v strahu so gledali člani sanhedrina, — prerok pa je — ako je bil prerok — nadaljeval svojo enolično pesem o maščevanju in razdejanju.

"Gorje Jeruzalemu! — Gorje Svetemu mestu! — Glas od vzhoda in glas od zapada, glas od vseh štirih vetrov, glas zoper Jeruzalem in tempelj, glas zoper ženine in neveste, glas zoper vse ljudstvo —"

In obrnil se je in je šel krog ujetnikov in sipal gorečo oglje krog njih. —

Matija in njegovi tovariši niso vedeli, kaj naj storijo. Ako je bil ta človek obseden, da ga je bilo bači. Saj je bilo splošno mnenje, da ima obsedenec v eni roki moči za dvajset mož.

Toda kaj, če je bil prerok, poslan in navdahnjen naravnost od Boga? V tem slučaju je bila nevarnost še večja! Če bi se mu uprl in ga izgnali, bi izzvali v trenutku jezo Božjo. Če bi se pa zvedelo med ljudstvom, da so se z bali njegovih groženj in vdali njegovim opominom, bi prebivalstvo obupalo in se predalo Rimljanom in vsak odpor pri bližajočem se napadu bi bil nemogoč.

Iz tega težavnega položaja je rešil predsednika človek, na katerega je najmanj mislil.

Prerok je pokazal na ujetnike in zahteval, naj se jih nemudoma izpusti, in je grozil z Božjim maščevanjem sanhedrina, če bi se upiral.

Nato se je obrnil k ujetnikom, jih nagovoril s svojimi nerazumljivimi besedami in divjimi kretnjami in jih povabil, naj zavržejo svoje vezi in naj ga spremljajo v njegovem preročem delu na vse strani mesta —

"Dana mi je oblast zavezovati in razvezovati," je vzkliknil, "zapovem vam, da raztrgate svoje vezi! Zapovem vam, da greste z menoj in se pridružite meni in kličete z mojim glas, ki mi je naročen, da ga kličem neprestano: Gorje Jeruzalemu! Gorje Svetemu mestu! Gorje Jeruzalemu!"

Pa Kalha je stegnil roko proti njemu in ga zavrnil, mirno, mehko, svečano, s potrpežljivostjo svetega moža, za oblastjo človeka, ki stoji na pragu večnosti:

"Ali hočeš ovirati Božje delo? Ali hočeš onemogočiti pričevanje ki ga naj tukaj danes. Njemu damo? Poglej, celo tole mlado dekle, slabotnega telesa, pa močne vere, stoji ponosno in neklonljivo na svojem mestu! In ti, človek, kedo si, da si upaš stopiti med nas in naše vedno plačilo? Molči! Molči! Naj te več ne vznemirja nemirni duh, pojdi v miru, ali pa ostani tukaj v preddvoru in pričuj o resnici, ki hočemo zanjo mi hvaležno in ponosno umreti!"

Sanjavo so zrlle prerokove oči od Kalhe k zboru sanhedrina. Obraz mu je deloval kakor od nevidne notranje sile, ki se ji ni mogel ustavljati, — in telo se mu je zrušilo brez moči, sesedel se je na tla, postavil ponev poleg sebe, se zibal sem in tja in vzdihoval, polglasno in kakor sam za sebe, svojo enolično otožno pesem.

DOMAČA TRGOVINA ZA DOMAČE POTREBSČINE

DOMOLJUBNO

ravna, kdor podpira trgovine v domači sosesčini. — Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino bodisi v veljavi posestev in drugače.

ZA DOBRO POHIŠTVO

se obrnite vedno na najzanesljivejšo trgovino pohištva v domači sosesčini. Pri podpisani trgovini lahko kupite vaše pohištvo in druge raznoterosti, ki jih rabite za vaš dom najceneje za gotovi denar ali pa na jako lahka mesečna odplačila. — V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. — Pridite in prepričajte se.

J. L. Telser

Furniture & Housefurnishings, Fonografe in Radio

2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phones: Canal 6138
Roosevelt 2107 Ustanovljeno 1912

WESTERN PLAYER ACTION CO.

Manufacturers of Player Pianos.

2055 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Fonografe, plošče in role v vseh jezikih. — Razne instrumente. Ne zavržite stare piave, ker mi vam z njih napravimo nove. —

Prihranite si denar, pokličite nas, podatki brezplačno. — Piave uglasujemo zanesljivo.

Brezplačno violino onemu, ki se vpiše pri nas za enoletni pouk po \$1.00 za vsako nalogo. Ne zamudite te prilike.

VELIKO LJUDI

je nezadovoljnih s spodnjo obleko ali Union Suits. Navadno vprašajo za "44" Size; se bo malo vskočilo, pravi žena, ko jo vpraša prodajalec, je vaš mož velik ali majhen, si misli, kaj te briga.

Cooper Underwear Company
Kenosha Wisconsin

Only Coopers

Make Union Suits bigger around for stout men—no one else does

75 procentov ljudi ne nosi pravih oblek, ker si ne dajo zmeriti kakšne potrebujejo. Union Suit je ravno tako potreben, da se meri, kakor tvoja gornja obleka, ako ne, ti ne bo rabila tako dolgo, kakor bi mogla. Mi prodajamo COOPER'S UNION SUITS, ki je edina tovarna, ki izdeluje obleke za moške, tako da je vsakemu v zadovoljstvo.

Prepričajte se, ne bo Vam žal! Obenem Vas opozarjamo, da pazite na naš oglas prihodnji petek!

FRANK BANICH

Največji slovenski Dry Goods Store v Chicago.

1902-4 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Samo kdor kramp rabi, bo udaril s krampom.

Ker sem nekoč navedel nekaj od znanega pisatelja v Hearstovih listih, A. Brisbane, je hitro žarkometar imenoval Brisbane "Trunkova avtoriteta." Gotovo, če pove kaj pametnega, ako jo pa udari po plankah, mora pa to sam ohraniti.

Zopet je udaril v stran. Daljavo do nebes meri po — milijah. Najbližnja zvezda je toliko in toliko lučnih let oddaljena. . . kako daleč bo, toraj v nebesa. Je prav ista manira, katero rabijo gotovi "učenjaki," ki grejo nad nebesa ali pekel z vatlom, toplomerom, geografijo, toraj po domače rečeno, s krampom. Brezmaterielne stvari presoajo z materielnimi.

Glede Brisbane ne vem, kaj bi on rekel, a "učenjaki," ki sami rabijo kramp, ti ga zabrusijo v obraz, če jih na kramp opominjaš. Ga pač vihtijo, drugače bi ne mogli z njim udariti.

Tega prav nič ni bilo treba.

Ako se govori, da kdo diši po česnu, potem je to rečeno bolj v prisposobi, kakor vsakdo lahko razume, ki pozna metaforo ali prisposobo. Ta prisposoba se pogostoma rabi za slabe duševne proizvode gotovih židovskih pisateljev. Na to sem jaz s česnom cikal. Zar-kometar kot goreč socialist velik prijatelj izvoljenega naroda, priskoči takoj v bran, in kakor je pri slabih zagovornikih navada, hoče braniti s smehanjem. "Ti tudi, oni tudi. . . ta je tudi tak. . ." tako se sliši, kjer manjka za zagovor resničnih razlogov. Od prisposobe mora priti do resničnega dišenja, in da reč več izda, se mora utakniti poleg tudi — kristjana, da si ni šlo za juda kot privrženca židovske vere. G. Molek je srečal že "slovenskega kristjana, ki je nesramno dišal po česnu. Posebno se odlikujejo po tem duhu liški in italijanski kristjani. . ." Ne zanikujem, bo res, a Slovenec in Ličan in Italijan izostali, ko bi bil mogel G. Molek čifutski duh zagovarjati, kakor se dobra stvar zagovarja.

Na vrsto mora priti še krst in pisatelj David Goldstein. Goldstein tudi še kot Jud ni dišal po česnu prav nič, če je morda tedaj pošteno pisal, kakor baje po krstu. Ako pa zdaj piše, kakor gotovi čifuti pišejo, potem mu pa res krst prav nič ne pomaga.

Ker g. Molek brčkone Goldsteina dobro pozna, bo tudi prav dobro vedel, če še diši po česnu.

Slovinci in Ličani bi bili prav lahko popolnoma izostali.

Edinole delo ne daje pravice do lastnine.

Za katoliško naziranje o raznih socialnih ali ekonomskih uprašanjih, ki slone na podlagi krščanske morale, so merodajne izjave najvišjih predstavnikov cerkve.

Papež Leo XIII. in njegova izvajanja so posebne važnosti za pravo pojmovanje teh uprašanj.

Glede zasebne lastnine in

katoliškega naziranja o tem je izjavil v encikliki "Rerum novarum." "Dejstvo, da je Bog pripustil zemljo za porabo in užitek vsemu človeštvu, nikakor ne izključuje ali zabranjuje posesti zasebne lastnine. Kajti, ako se pravi, da je Bog dal zemljo človeštvu v skupno posest, se to ne pravi, da naj bi ta posest pripadala vsemu človeštvu. On namreč ni namenil ali odmeril prav nikomur nobenega dela posebnega dela zemlje, pripustivši resnično razdelitev zasebne lastnine človeški prirodnosti in zakonom narodov".

Razvidno je iz tega, da papež ne pravi, da bi bila zemlja od začetka skupna last vseh, celega človeštva, temveč da ni imela nobenega pravega lastnika. Moralisti rabijo za ta pojem tehnični izraz "res nullius — nikogar last". Zasebna last posameznika je postala, ko se je je polastil za svojo rabo. Logično se da iz tega zaključiti, da država nima nobene moralne pravice vzeti lastniku to lastnino brez primerne odškodnine.

To naziranje ima svoje nasprotnike. Zaključek se skuša spodkopati predvsem na ta način, da se trdi, da ljudje nimajo pravice do ničesar, razen do tega, kar kdo producira, in ker on zemlje ne producira, zasebna lastnina ne sloni na pravni podlagi, je torej nesmiselna, krivična. Marks je šel tako daleč, da je lastnino naravnost proglasil za tatvino. "Lastnina je tatvina," je njegov izrek. Tako sklepanje se naslanja na podstavo, da je edinole delo, ki daje komu pravico do tega, kar pravično posedaja.

Kako se more ta zaključek zavrniti? Pravica do dela spada med zakone narave in se ta pravica nikomur ne sme kršiti. A to delo ima neki predpogoj. Človek mora namreč nekaj imeti, da more delati. Pred to pravico obstaja toraj neki prejšnji naravni zakon, namreč prijatelj. . . Ne zanikujem, bo res, a Slovenec in Ličan in Italijan izostali, ko bi bil mogel G. Molek čifutski duh zagovarjati, kakor se dobra stvar zagovarja.

Delo toraj daje pravico le porabe snovi, ne daje lastninske pravice do snovi same. — Lastninska pravica do snovi same sega nazaj končno do prisvojitve. Ako potemtakem kdo poseduje n. pr. obleko, ustrelj divjačino, vjame iz jezera ribo, zajame iz studenca vode, ima do te lastnine dvojno pravico. Prvič, ker je to vzal v posest, drugič ker se je pri tem trudil, delal. Samo delo ni zadosten razlog do zasebne lastnine.

SIRITE "AMER. SLOVENCA."

KVALITETA — TOČNOST — POSTENJE

A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografskih potrebščin.

2158 W. 22nd Str.,

vogal Leavitt ceste

CHICAGO, ILL.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., . . . Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloc Road — Phone Eddy 5849

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

- vsem slovenskim društvom in organizacijam,
- vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
- za vsakovrstna tiskarska naročila.

- Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
- naše cene so vedno med najnižjimi,
- poizkusite in prepričajte se.

- Naša špicijaliteta so zlasti društvena dela,
- društvena pravila, in vse druge tiskovine,
- izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.